

N:o 30.

Ank. till Riksd. Kansli den 26 Febr. 1875, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående efterskänkande af Kronans rätt till danaarf efter Arbetskarlen P. G. Kjellström; Gifven Stockholms Slott den 19 Februari 1875.

Sedan Arbetskarlen Per Gustaf Kjellström och hans hustru Brita Christina Jansdotter genom inbördes testamente den 22 April 1843 förordnat, bland annat, att efter begge makarnes död skulle deras qvarlåtenskap tillfalla deras fosterdotter Christina Sofia Åkerblom eller, om hon då redan afidit, deras gud-dotter Anna Charlotta Larsson, samt härefter Christina Sofia Åkerblom dött år 1850 och hustru Kjellström år 1856, hafva, efter det jemväl Arbetskarlen Kjellström år 1869 afidit utan att efterlemna kända arfvingar, uti en vid Rådstufvurätten i Nyköping anhängiggjord tvist anspråk på Kjellströms qvarlåtenskap, hvilken enligt bouppteckning var värd 380 riksdaler 23 öre, blifvit framställda dels af Anna Charlotta Larsson och hennes man, Åkaren Erik Gustaf Qvarnström, dels af Advokatfiskalsembetet i Kammar-kollegium, hvilket å kronans vägnar yrkat, att testamentet, såsom icke lagligen styrkt, måtte ogillas och qvarlåtenskapen såsom dana-arf kronan tillerkännas, och dels af hustru Kjellströms brodersdottrar Mathilda Maria Åkerblom och Augusta Lovisa Åkerblom, hvilka likaledes yrkat, att testamentet måtte ogillas samt att åt dem, såsom hustru Kjellströms närmaste arfvingar, måtte öfverlätas hennes lott i makarne Kjellströms bo.

Genom de domar, som i denna rättegång meddelats af Rådstufvurätten i Nyköping den 5 Februari 1872 och af Kongl. Svea Hofrätt den 19 Juni 1873

hvilken sistnämnda dom vunnit laga kraft, hafva systrarne Åkerbloms anspråk blifvit ogillade på den grund, att testamentet mot dem vunnit laga kraft; hvaremot och då den å det klandrade testamentet tecknade vittnesmening icke innehölle, att testamentet blifvit af Kjellström och hans hustru gjordt med sundt och fullt förstånd och af fri vilja, samt testamentsvittnena affidit före Kjellström, utan att hafva med ed bekräftat testamentets verklighet, och icke heller visadt blifvit, att Kjellström varit intill sin död urståndsatt att anskaffa andra vittnen, Advokatfiskalsembetets talan bifallits och till följd häraf testamentet ogillats och Kjellströms qvarlätenskap förklarats böra såsom danaarf kronan tillfalla.

Härefter hafva särskilda underdåniga ansökningar blifvit till Kongl. Maj:t ingifna, dels af systrarne Åkerblom med anhållan, att hälften af markarne Kjellströms egendom måtte, utan afseende å Hofrättens dom, varda till dem utgifven, dels ock af Åkaren Qvarnström, hvilken å sin hustrus vägnar begärt, att samtliga tillgångarne efter makarne Kjellström eller så stor del deraf, som icke kunde anses böra tillfalla systrarne Åkerblom, måtte få af Qvarnström, såsom sin hustrus målsman, med laga rätt och förmån tillträdas.

Sedan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands län blifvit i ärendet hörd, har Advokatfiskalen i Kammar-kollegium å embetets vägnar öfver berörda ansökningar afgifvit underdånigt utlåtande samt deri anført, att då systrarne Åkerbloms moder, enkan Brita Christina Åkerblom, den 26 Juli 1856 i egenskap af sina då omyndiga döttrars målsman erhållit del af ifrågasvarande testamente, utan att hon inom i lag stadgad tid klander deremot anställt, och systrarne Åkerblom, som den 9 Maj 1870 förmält sig ega kändedom om samma testamente, icke förr än Advokatfiskalsembetet mot slutet af år 1871 väckt ofvan omförmälda rättegång klandrat detsamma, ansåge Advokatfiskalsembetet systrarne Åkerblom ej kunna ega grundadt moraliskt skäl att göra anspråk på delaktighet i boet efter mannen Kjellström, som innehade detsamma med full eganderätt; men att, emedan full moralisk öfvertygelse syntes finnas derom, att makarne Kjellström i lifstiden skriftligen förordnat, det hustru Qvarnström efter sistbemälde makars död skulle bekomma all deras qvarlemnade egendom, och Qvarnström å sin hustrus vägnar i laga tid och ordning bevakat detta förordnande, ehuru genom vittnenas död bevisning derom, att de vilkor, hvarunder testamentet tillkommit, varit med lagens föreskrift öfverensstämmande, ej kunnat af Qvarnström åstadkommas, syntes det Advokatfiskalsembetet som billigheten fordrade, att makarne Qvarnström, hvilka före Kjellströms död beredt sig på att få mottaga hans qvarlätenskap och därför i hans lifstid lemnat honom understöd, gynnades framför och med uteslutande af systrarne Åkerblom, hvilka ej gjort något allvarligt anspråk på del i arvet förr, än genom Advokatfiskalsembetets stämning utsigt förefanns, att det kunde

komma att lagligen fränkännas makarne Qvarnström. Och har Advokatfiskals-embetet på grund häraf i underdånighet hemställt, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen affåta nådig proposition derom, att danaarfvet efter Arbetskarlen Kjellström måtte afstås till förmån för Åkaren Qvarnström och hans hustru, med förbehåll af den andel, som lagligen tillkomme Advokatfiskalen.

Detta ärende har Kongl. Maj:t tagit i nådigt öfvervägande; och vill på de af Kammar-advokatfiskalsembetet anförda grunder föreslå Riksdagen, att till förmån för Åkaren Qvarnströms hustru, Anna Charlotta Larsson, må afstås den rätt, kronan eger till qvarlåtenskapen efter Arbetskarlen Kjellström, dock med förbehåll att Kammar-advokatfiskalen må af berörda qvarlåtenskap åtnjuta den andel, som honom lagligen tillkommer.

De till ärendet hörande handlingar skola vederbörande Utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. S. Åkerhielm.

Utdrag af Protokollet öfver Finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den 19
Februari 1875.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Carleson*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Berg*,
Wennerberg,
Friherre *Alströmer*,
Weidenhielm,
Lovén,
Friherre *Åkerhielm* och
Friherre *von Otter*.

Slutligen uppläste Departementschefen till justering följande i öfverens-
stämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå Statsrådets enhälliga tillstyrkande, fattade
beslut uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen,
nemligen:

2:o) enligt beslut denna dag:

b) angående efterskänkande af Kronans rätt till danaarf efter Arbets-
karlen P. G. Kjellström.

Hans Maj:t Konungen behagade, enligt Statsrådets under-
dåniga tillstyrkande, i näder gilla berörda förslag, sådana
de finnas detta protokoll bilagda, och befalla att, i enlig-
het dermed, nådiga propositioner skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Axel Ädelgren.